

Universitätsbibliothek Paderborn

**Croesvs Et Codrvs. hoc est, Copiæ Et Inopiæ Damna vel
Lvcra, à bono iustoq[ue] Mundi Gubernatore Deo
Distribvta**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

§. 2. Auaros ijs miseriores esse, qui ad metalla damnantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52359](#)

§. II.

*Avaros ijs miseriōres esse, qui ad metalla
damnantur.*

Hoc nomen Plutonis & Pluti, quod, teste Platone & Cicerone, apud Græcos diuitias significat, velut affinitate quadam coniunctum, indicat. Voluerunt enim veteres significare, diuitias, & inferos magnam inter se habere societatem. Ut enim parum distant, Plutus & Pluto; ita non multum inter se dissident, diuitiæ & inferorū flammæ. Quod ut innuere vel ipsa natura, aurum atque argentum, & omne æs in ima terræ visera abstrusit, ut etiam originis situ inferno vicinum esset, neque erui posset, nisi ab ijs, qui in profundum descenderent. Quod mirum est, mortales tantis laboribus factitare. Nimirum tētrima est seruitus avarorum, neque dissimilis ijs, qui captiui sunt, aut ad metalla damnati, de quorum misera conditione Agatharchides apud Photium, Tertullianus, Cyprianus, itemq; ex recentioribus Bellonius, & à Costa; sed omnium appositiissimè D. Chrysostomus in hunc modum differit. *Avaritia suos amatores, quam qui metalla effodiunt, nulla meliori conditione esse permittit. Ut enim illi perpetuo in tenebris inclusi*

Plato in
Cratilo,
Cic. lib.
2. de Na-
tura
Dcor.

Phocius
Cod. 150.
c. II. Ter-
tullian.
I. de ha-
bitu mu-
nier c. 5.
Cyprian,

clusi

clusi & ligati maximis excentur laboribus!
 ita & hi in auaritia speluncis defossi, nulla ne-
 lon 1. ob-
 servat c
 seipso insolubilibus vinculis alligant. At rei illi,
 50. 51. 52.
 à Costa
 4. histior.
 cap 4.
 S. Chry-
 stost ho-
 mil 23. in
 I. ad Co-
 rinth.
 ep. 25 77.
 & 80 Bel.
 vesperi saltem, laboribus relaxantur. Hi autem
 diu noctuq; huiusmodi mala metalla effodiunt.
 Et illis quidem mensura definita est laboris: hi
 verò nullam mensuram norunt, sed quamvis
 magis effodiunt, tanto magis miseriam illam
 desiderant. Quod si illi inuiti operantur, hi
 sponte; difficultatem mihi morbi enarras, à quo
 minime liberari possunt. Siquidem non odio ha-
 bent, quod malo afficiantur, sed tamquam su-
 in cæno, ita hi in auaritia sordibus involunta-
 tantur, graniora patientes, quam rei illi. Quod
 enim peiore sunt conditione, audi eorum vitam
 & hoc pacto intelliges. Dicitur ergo aurea illa
 terra, hiatus, scissuras, & cavae in opacis
 speluncis habere, & malum aliquem virum illic
 laboribus damnatum, & propterea lucernam
 & bidentem accipere, ita intus ingredi, & gut-
 tum secum ferre, ut lucerna oleum infillet, id
 quod illic tenebrae sunt, & in die obscuritas, ut
 diximus. Inde cum tempus miseros ad cibum
 vocat, quod ipsi ignorant, sed carceris illius ca-
 stos è loco superiore vehementer speluncam pul-
 sat: ob pulsus & vocem, manifestum fieri miser-

ris, in cauernis laborantibus, diei finem adesse.
 Nonnè horum auditu perterremini? Iam vide-
 amus, an his grauiora patientur auari. Etenim
 hi grauiorem habent carceris sui custodem aud-
 ritiam: & tanto grauiorem, quanto cum cor-
 pore animam quoque colligat. Et tenebrae ha illas
 longè horridiores. Quippe quæ insensibiles sunt,
 sed intrinsecus generantur, & quocumq; abeunt,
 secum deferunt. Cacatus namq; est eis animæ
 oculus. Omnia maximè eos Deus miseria
 afficit, dicens: Si autem lux in te tenebrae sunt,
 quanta sunt tenebrae? Et illi quidem saltem lu-
 cernam habent ardenter; hi autem eo priuan-
 tur lumine. Quamobrem singulis diebus in in-
 numeras cauernas decidunt. Et rei illi prate-
 rea, nocte aduentante respirant, in communi in-
 felicium tranquillitate nauigantes. Tranquilli-
 tatem noctem appello. Anaris autem hunc au-
 ritia portum obstruit. Tantam & tam diffici-
 lem curam, in hac nocte habent, ut puta quos
 nihil perturbat, sed in summo otio se ipsos affli-
 gunt. Huc vñque D. Chrysostomus vitam
 auatorū describens similem ijs, qui ad me-
 talla damnati sunt; immò ijs, qui meritò di-
 cere possunt: Repleta est malis anima mea: Psal. 87.
 & vita mea inferno appropinquauit. Quin & 4.
 Seneca ait: ipsos opifices intuere, per quorum

Seneca
868M ep. 9.

N

manus sterile terræ genus & informe perpurgatur: Videbis, quanta fuligine oblinantur. Atq[ue] ista magis inquinant animos, quam corpora, & in possessore eorum, quam in artifice, plus est sordidum. Ita de ijs, qui metalla fodiunt, & multò magis de ijs, qui metalla diligunt,
Seneca.

§. III.

Auari, inter opes, miseranda mors.

Quemadmodum igitur fossores aut nocte, dieque in tenebris laborant, & miseram vitam degunt, sordidi atque inquinati Plutoni æquè, ac Pluto vicini, ita divites auari non procul absunt à tenebris exterioribus, ad quas citò ab his mentis tenebris transeunt, cæcitate eos in summa pericula & scelera inducente. Talem se ad metallum damnatum fuisse ostendit Reginherus, Milniæ in Germania Episcopus, cuius horrenda mors extitit. Hic pecuniæ maiorem curram gesserat, quam Ecclesiæ; atq[ue] in eodem cubiculo thesauros suos infoderat, in quo somnū solitus erat capere. Aliquando igitur, cum absoluto prandio à mensa surret, in cubile illud concessit, quasi cibo meridianem additurus. Sed non sinebat cum pecunia quiescere: immò æs corrasum ferreum

Matth.
8. 12.

Lamber-
eus Schaf-
nabur, &
Baron. to.
JJ. Anno
1066.